

ARGEȘ

Revistă de cultură fondată în 1966 • Serie nouă
■ Anul XV (L) ■ Nr. 11 (413) ■ Noiembrie 2016 ■ 4 lei ■

Editori:
Consiliul Local Pitești
Primăria Municipiului
Pitești
Centrul Cultural Pitești

Apare sub egida
Uniunii Scriitorilor
din România

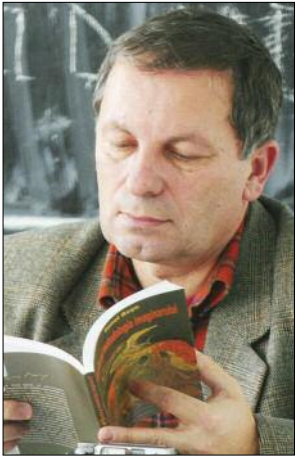
Nunta lui Figaro,
Teatrul
Al. Davila Pitești
Regia -
CRISTIAN IOAN
Octombrie 2016

Foto: CRISTIAN SABĂU

Mihai Barbu

Ca să ajungem de la hotelul nostru din stația Avron până lângă "Le Monde" a trebuit să trecem prin La Nation, Picpus, Bel Air, Daumesnil Dugommier, Bercy, Quai de la Gare, Chevaleret, Place d'Italie, Corvijart și, finalmente, am coborât la Glaciere. La Paris, Agnes Lanchon ne-a așteptat în stația metroului ce tocmai ieșise la suprafață cu o găletușă plină de resturi menajere. A coborât de la etajul XIII să ne întâmpine și a vrut să îmbine utilul cu plăcutul.

reportaj

Simple coincidențe. Franco-române...

Când să urcăm în avionul Wizzair ce urma să ne ducă la Paris Beauvais, un ungar se uită lung la micul meu geamantan albastru și își cheamă grabnic, în ajutor, o colegă de la sol. Fata mă scoate din rând și mă conduce spre un cadru metalic în care mă îndeamnă să-mi bag geamantanul între fiarele respective. Mă conformez și geamantul încapă, fără să-l forțez. În acest moment, fetei îi sare în ajutor un alt ungar (dela compania aeriană ungurească menționată mai sus) care îmi cere să repet figura cu geamantul albastru dar, de această dată, să-l vâr cu roțile-n sus. Mă conformez. Ungurul exaltă de bucurie. Fatalitate! Roțile negre ale geamantanului meu albastru rămân în afara cadrului metalic. "Trebuie să mai plătiți încă 40 de euro!" "Pentru ce?", întreb eu nedumerit. "Pentru că roțile nu se încadrează în cadrul!" "Domnule, eu am cumpărat geamantanul de la o firmă serioasă care nu cred că ăia lucrează fără a respecta standardele internaționale". Ungurul e îndărătmic și mă îndeamnă să acționez cu rapiditate pentru că avionul lor nu va aștepta după mine. "Și care-i soluția? Să dau jos roțile?" "Nu. Aveți două posibilități: 1. Să treceți pe la Duty free și să luați un gemantan fără roți și..." "Și cu asta ce fac?" "Îl lăsați aici..." "Bravo. Și care e doua variantă?" "Să plătiți, pe loc, 40 de euro!" Am zis: "Bine, dar la întoarcerea acasă o să vă fac de căcat. Cred că am argumente solide, nu-i așa? Roțile geamantanului meu au ajuns să coste cam cât a costat zborul meu. Asta înseamnă, pentru WIZZAIR, low cost?"

Simple coincidențe cu "Lumea". În imagini și-n viață...

Când am primit invitația să trimit câteva desene în Franța mi-am zis că ar fi mai bine să caut unele mai vechi decât să fac altele mai noi. Am regăsit, în cușorul ce ascunde, de ochi străluciți, arhiva mea sentimentală, un desen în care vedem cum un om trage, delicat, de-un colț al ziarului pe care îl citea un prieten al său. Omul citea "Le Monde" iar când îi vede fața, surpriză!, curiosul cetățean observă că cititorul dinaintea sa avea o față asemeni globului pământesc. "Le monde!" (Spune-mi ce citești ca să-mi spui cine ești...) La Paris, în Gare d'Austerlitz, mă întâlnesc cu frumoasa Agnes Lanchon cu care mă văzusem și ne împrietenisem anul trecut, în ultimul week end din septembrie, la Saint Just. Acum am stat de vorbă pe îndelete și m-a ajutat, la Salon, așezați pe o bancă de lemn și înconjurați de măgari blânzi și armăsari nărași, să stau de vorbă, pe îndelete, cu câteva celebrități din lumea desenului umoristic. Cu o femeie frumoasă alături bărbății devin, mult mai deștept și înfinit mai șarmanți. În trenul care gonea spre Capitala Luminii, înainte de a ne despărți, mi-a zis că, dacă tot stau două zile la Paris, mă invită, acasă, la ea, să bem o cafea. "Unde stai?" "Față-n față cu redacția ziarului Le Monde!", îmi răspunde ea, făcându-mi cu ochiul.

Simple coincidențe cu Mondrian. Pe sticlă și într-o bucătărie pariziană...

Prietenul meu, Mihai Boacă, pictează pe sticlă, la fel cum, odinioară, țărani noștri, prin cei mai talentați dintre ei, pictau icoane naive cam în aceeași manieră. La Saint Just, Boacă a trimis două astfel de sticle artistice dar care, în timpul transportului, s-au făcut țândări. Artistul a fost avertizat de nenorocire și a venit cu alte două "opere nepieritoare" pe care, nemaivând încredere în Poșta Română, le-a adus personal. Pe cele sparte i le-a cerut Patrick Pinter, un mare caricaturist contemporan, care a zis că le va recompune, acasă, după reproducerea de care i le-a oferit Boacă. Pinter s-a oferit să-i cumpere "cioburile" dar artistul român a rămas demn. Știind că un "Boacă" va atârna pe pereții casei unui mare artist, prietenul meu a declinat oferta. Unul dintre desenele de pe sticla spartă avea inclus un motiv geometric, colorat a la maniere de Mondrian. La Paris, Mitzu Boacă s-a oferit să mă însoțească în vizita pe care urma să i-o fac d-nei Lanchon. (E drept că și el mi-a promis că, dacă vom ajunge la Buenos Aires, o să mă ia cu el acasă la Maria Veronica Fernandez. Doamna cu pricina e o artistă argentiniană căreia Mitzu i-a căzut cu tronc în gară la Limoges Benedictines. Atunci, Mitzu, observând bagajele imense ale Veronicăi, s-a oferit s-o ajute și femeia, în semn de recunoștință, s-a lipit de el ca marca argentiniană de scrisoarea românească.) Ca să ajungem de la hotelul nostru din stația Avron până lângă "Le Monde" a trebuit să trecem prin La Nation, Picpus, Bel Air, Daumesnil Dugommier, Bercy, Quai de la Gare, Chevaleret, Place d'Italie, Corvijart și, finalmente, am coborât la Glaciere. La Paris, Agnes Lanchon ne-a așteptat în stația metroului ce tocmai ieșise la suprafață cu o găletușă plină de resturi menajere. A coborât de la etajul XIII să ne întâmpine și a vrut să îmbine utilul cu plăcutul. Cartierul avea o mică grădină și vreo câteva lazi de lemn unde locatarii făceau compost. ("Știți ce-i ăla?" "Bine, Agnes, că noi am trăit doar la Paris...") Parizianca a aruncat cojile de morcovi și de cartofi în ladă iar Mitzu s-a oferit să arunce peste ele câteva vrafuri de frunze uscate. (Sau "Feuilles mortes", cum le zice marele compozitor român Vladimir Cosma de la Paris...) Apoi am urcat împreună în

apartamentul artistei. De cum am intrat, am dat cu ochii de motivul lui Mondrian copiat, în plăci de faianță, pe peretele bucătăriei. Agnes ne făcea cafeaua și noi, cu desenul lui Boacă pe retină, nu ne dezlepeam ochii de pe pereți. Era același motiv ca cel de pe sticla spartă pe drumul de la Cluj spre Saint Just.

Simple coincidențe cu Bour și Bourrache. La Cluj, peste drum de tipografia „Ardealul” și-ntr-o grădină pariziană

Când am plecat spre Paris am regretat nespuse prietenul nostru, Octavian Bour, cu care am fost în ultimii doi ani în Franța, nu ne era alături. Îi era teamă că nu va putea ține pasul cu noi și a hotărât, cu inima îndoită, să rămână acasă. A lucrat o jumătate de veac pentru imaginea grafică a revistei STEAUA din Cluj. Când a pus punct unei istorii ce risca să se termine doar odată cu viața-i pământeană, Bour și-a cumpărat vagoane de tren, gări, locomotive cu aburi și locomotive electrice, clădiri unde urma să-i funcționeze gara, pomi pitici și iarbă verde, turnuri de apă, macaze, bariere, șine de cale ferată și, la aproape 80 de ani, a început o viață nouă. Doamna Geta, prietena lui de-o viață, nu a aflat nici azi care e prețul exact al investițiilor sale. El nu-i declară decât o sumă derizorie ca să nu se trezească interzis și de la această plăcere târzie. Și-a refuzat-o ani de-a rândul, cu toate că toată copilăria lui și-a petrecut-o prin gări minuscule de câmpie și prin cantoane uitate de lume. Tatăl său a fost ceferist și s-a mutat, toată viața de colo-colo. Acum, prietenul nostru avea o gară numai a lui. Era fericit printre trenurile sale dar parcă tot ar mai fi zburat, și anul ăsta, cu avionul. Ne-a așteptat la ora 12 noaptea, când am aterizat la Cluj, să-i povestim, pe îndelete, aventura noastră pariziană. "Și-a mai amintit cineva de mine?" "Cineva anume?", am întreb noi pe un ton malițios. "Nu știu, oricine...", a zis el cu modestie. "O să te miri dar cineva ni te-a scos în cale tocmai la Paris, în arondismentul XIII..." Eram cu Mitzu și urma să urcăm cu liftul, acasă la madame Lanchon. Eu făceam câteva poze panoramice cu tableta mea (de care eram foarte mândru...) ca să pot scrie, ulterior, un reportaj bine documentat. Am tras mai multe cadre (obiective) cu subiect vegetal când obiectivul îmi cade, brusc, pe o mică inscripție pierdută în iarbă. Îmi părea o scenă demnă de "Blow up", faimosul film al lui Michelangelo Antonioni. Fixez imaginea și apăs pe buton. "BOURRACHE". (Așa îl alintam noi pe Maestru, Bourrache, atunci când vorbeam doar noi doi despre amicul nostru comun...) "Ce era?", se interesează Bour. "O plantă verde, perenă, ce părea gata să înflorească". Inscripția, scrisă cu litere capitale, era umbrită de o frunză dantelată care acoperea o parte din ea. Pentru noi, prietenii lui, rămăsese doar atât: BOUR... Am ajuns acasă și am vrut să mă lămuresc, la fel ca fotografii englez din filmul rezorului italian, ce e cu imaginea capturată pe teren. Așa am aflat că "Bourrache", în Evul Mediu, era considerată o plantă magică, prevăzută cu puteri afrodisiace. Celui care e hotărât să iubească îi dă siguranță și îndrăzneală în toate acțiunile lui erotice. O rămurică de "bourrache" îi permite celui care o poartă la butonieră să aibă mare succes la femei. Din păcate, ca tot românul păgubos, am aflat toate acestea destul de târziu, la câteva zile după ce ne-am despărțit de Agnes. Ajunși acasă, am aflat cu bucurie, grație lui Google Translate, că românii au și ei o astfel de plantă și-i zic "limba mielului". Ei o folosesc mai ales când vine vorba de Miorița.

Simple coincidențe cu Agnes. În avion și-n Glaciere...

În avionul ce urma să aterizeze la Paris Beauvais o doamnă, aflată două rânduri mai în față, mă strigă pe nume. "Nu mă mai recunoști?" Eram de-a dreptul confuz. Am băiguit ceva, cu jumătate de gură: "Nu prea..." "Nu se poate!" Și femeia începe să-mi zică cum a fost invitată la Paris, după 25 de ani de la căsătorie, de iubitorul ei soț. Îmi face cunoștință cu el. Habar n-aveam cu cine stau de vorbă. Îmi povestește, într-un final fericit, cum că sora ei, Iulia, a rămas acasă și că are de lucru la niște proiecte. Unul dintre ele avea ca obiect parcul din Petrila. Îmi citec bucuria pe față. "Știi că, în timpul unui salon de umor pe care îl organizați voi la Petroșani am avut o scurtă aventură cu Iulia. Am întâlnit-o, apoi, la Cluj. Eram cu un grup de prieteni, scriitori de la Steaua, când a trecut pe lângă noi. Am salutat-o și am întrebato-dacă s-a măritat. Am fost cam măgar. Fata s-a oprit să vorbească cu mine și eu am expediat-o rapid ca să pot merge cu amicii la o bere. Tu ai avut ceva cu sora-sa?" "A trecut peste noi mai bine de-un sfert de veac...", m-am scuzat eu, lăsând chestiunea în coadă de pește. În metro, la Paris, am găsit cu Mitzu două locuri alăturate. El - la geam iar eu - spre culoar.

Cu fiecare stație metro-ul devenea tot mai aglomerat. În fața mea apare, dintr-o dată, o domnișoară elegantă și frumoasă - foc. O pariziancă așa cum mai vezi doar în reclamele pentru parfumurile lor unice. Mă ridic în picioare și-i cedez, imediat, locul. (În Franța, nu m-am ras deloc și firele albe din barbă îmi trădau vârsta. Nu mai eram tânăr.) "Mă simt jenată...", îmi zice franțuzoaica, uitându-se în ochii mei verzi. "De ce, domnișoară?", mă mir eu, uitându-mă în ochii ei albaștri. "Sunteți atât de tânăr și atât de frumoasă că vi se cuvine orice. Sunt fericit c-am putut să vă fiu folos..."

Simple coincidențe cu aceeași naivă întrebare. Repetată obsesiv la Saint Just și Cluj

Imediat ce a aterizat avionul la Cluj, Boacă a primit un telefon de la Bour. Ne-a invitat la el, să stăm de vorbă despre Franța noastră. Vorbim de Paris, de Saint Just, de prietenul nostru comun, Alex (Aurel Ștefan Alexandrescu) din Otopeni cu care am refăcut trio-ul românesc în Franța și, inevitabil, a venit vorba și de noua cucerire a lui Boacă. E o doctoriță care s-a lăsat convinsă cu mare greutate. Poezia lor a durat dureros de mult dar a avut un final fericit. Pentru prima oară de când iubeste, o femeie l-a condus pe Boacă la plecarea din țară. Nu a avut această bucurie nici când a călătorit cu trenul, nici cu autobuzul, nici cu avionul, nici chiar cu mașina personală. "Ești fericit?", l-a întreb, pe neașteptate, maestrul. Era o întrebare retorică. La Saint Just am făcut un lung interviu cu Steve Sack, un laureat al Premiului Pulitzer. L-am rugat, pentru variație, pe Patrick Pinter să mă ajute și să-i pună el întrebarea de final. "Ai o viață frumoasă?", l-a întreb Patrick. Și până ca dl. Steve Sack să ne răspundă la o întrebare atât de complicată, un măgar de pe pășunea improvizată lângă Salonul de umor a început să ragă într-un mod asurzitor. Toți am răs cu poftă și mister Sack a profitat de buna dispoziție generală ca să nu mai răspundă la întrebarea colegului său. Acasă, Bour i-a pus și el, pe neașteptate, aceeași întrebare prietenului nostru comun. Și ca să-i dea lui Mitzu, suficient timp de gândire, Bour s-a ridicat de pe scaun și a pornit două locomotive ce au zburat într-o cursă ne bună, una spre cealaltă. Nu s-au ciocnit ci au trecut razant una pe lângă alta. Toți am răsuflet ușurați. Constructorul Bour a reușit să evite o catastrofă în ultimul moment.

Simple coincidențe bazate pe același abecedar achiziționat, separat, la un preț excepțional

Am vizitat, în cele două zile petrecute la Paris, o expoziție comună Picasso & Giacometti și una dedicată lui Rene Magritte. La trahison des images. Trădarea imaginilor. Cortine, umbre, cuvinte, flăcări, corpuri făcute bucăți, o recuzită pe care pictorul o recompune mereu și mereu. Am aflat dintr-un tablou, din 1935, de Magritte care e "Cheia viselor" / "La clef des songes". Sub imaginea unui cal stă scris "the door" (ușa), sub un ceas - "the wind" (vântul), sub un ulcior - "the bird" (pasărea), sub un cuțar - "the valise". E singura similitudine între imagine și cuvânt într-un ulei pe pânză, de 41,3 cm pe 27,3 cm ce face parte din colecția Jasper Johns. Am cheltuit, cu folos, 12,50 euro pentru Picasso respectiv alți 14 - pentru Magritte. Oferta editorială a gift shop-urilor de la Muzeul Picasso și de la Centre Pompidou ni s-a părut imensă. Ne-am plimbat, ca Vodă prin lobodă, pe aleile librăriilor dedicate acestor mari artiști și în cele din urmă am târâuit ceva, așa, ca să nu plec acasă cu mâna goală. Mi-am cumpărat "L'ABCdaire du Surrealisme" de Pierre Chavot, editat de Flamarion. (Prix exceptionnel 3,95 euro!). Am ales cu sufletul pentru că era vorba și de câțiva tineri de-ai noștri: Victor Brauner, Gherasim Luca, Tristan Tzara și Ilarie Voronca. Când m-am întâlnit cu Boacă în holul Centrului Pompidou, m-am lăudat cu proaspăta mea achiziție literar-artistică. Surpriza! Boacă mi-a arătat aceeași carte cu preț excepțional...

Un final care dă peste cap tot eșafodajul reportajului nostru. Et pourtant...

Când eram mai mic găseam în biblioteca Clubului muncitoresc din Petrila tot felul de cărți. O carte groasă și împănată cu poze lucioase, în alb-negru, m-a atras prin numele ciudat al autorului: Niculescu-Basu. Am aflat, răsfoindu-i cartea de amintiri, că omul era un cântăreț de operă și avea parte de o voce gravă. Asta nu-l împiedica să fie, în turnee, un om de spirit și un mare farceur. Într-o zi, povestește el, era într-un tren care trecea pe lângă o fermă de vaci. Mirosul l-a făcut să închidă, în grabă, fereastra și, datorită curentului, inelul de pe deget i-a zburat dincolo de calea ferată. "Am fost foarte supărat. Era chiar inelul de la căsătorie. La întoarcerea din turneu, mă dau jos din tren la stația cea mai apropiată de locul unde mi-am pierdut inelul. Mi-era foame și mi-am cumpărat o brânzoaică. Când ajung pe la jumătate ce credeți că am găsit în brânzoaică?" "Inelul!", zice, repede și fără să stea mult pe gânduri, un amic mai perspicace. "Aș, brânză!", a zis Basu.